

IHMISEN USKONNOLLISEN KEHITYKSEN VAIHEITA

Referointia eräästä James W.Fowler'n kirjan Stages of faiths pohjalta pidetystä esitelmästä laatinut Jaakko Harjuvaara:

0-VAIHE uskoa ei ole eritelty, 0-3v.

1-VAIHE intuitiivinen, sisäisesti oivaltava usko 3-7v.

2-VAIHE myyttinen, kirjaimellinen usko, 7-13v.

3-VAIHE tavallinen, sovinnainen, johon monet aikuisetkin jäävät

4-VAIHE yksilöllisesti refleктоiva, pohtiva, kyselevä, 20-30v.

Kun **1-3 vaiheet** muovaavat meitä ja meidän ajatuksiamme ja käsityksiämme, niin 4-vaihe = minä-vaihe, jossa itse mietin, muokkaan ja pohdin niitä asioita, joita 1-3-vaiheet ovat minulle antaneet. (J.F. sivuuttaa 0-3 kokonaan, mutta hän onkin aikuiskasvattaja! JH:n huomautus)

5-VAIHE vakiinnutettu, mutta paradoksaalinen, vastakohtaisuuksia sisältävä vaihe. Siinä ihminen pystyy kriittisesti tutkimaan omaa uskoaan. Tämä vaihe on kompleksikkaampi, monimutkaisempi, kuin edelliset. Omaksutut uskonkäsitykset, dogmit punnitaan omassa mielessä, harkitaan uudestaan. Mutta niihin eläydytään syvemmin kuin aikaisemmin. Omaksutaan myös korkeampi lakiperiaate, kuin kirjaimellinen. Rakkaus on lain ydin. Normit siirtyvät enemmän syrjään rakkauden tieltä. Jeesus joutui usein ristiriitaan kirjaimelliseen lakiperiaatteeseen pysähtyneen pinnallisen lakihenkisen uskonnollisuuden kanssa.

6-VAIHE universoiva vaihe, jossa voi itse vetäytyä syrjään ja antaa asian olla esillä. Tässä vaiheessa toiminta saattaa olla usein epäsovinnaista ympäristön mielestä. Runous kuvaa hyvin syvästi tätä vaihetta. Esimerkkejä mm. äiti Teresa, Martin Luther King ym.

Referointia Gabriel Moranin käsitysten pohjalta vähän samaan tapaan, mutta tiivistettynä kolmeen vaiheeseen:

1-LAPSI - VAIHE

- suojeltava ja kehitettävä lapsen uskonnollista kasvua
- vakaus, pysyvyys ja henkilökohtainen lämpö tärkeitä
- kertomukset ja uskon peruskäsitykset samoin

2-NUORISO - VAIHE

- tiedon välittämisen ja omaksumisen aika 16-25v.
- oivallus tulee mukaan opetukseen
- johdattelun aika kristinuskon keskeisiin uskonopillisiin totuuksiin (huom. rippikoulu)

3-USKOVA KRISTITTY - VAIHE

- dogmit, uskonopinkappaleet etäämmällä, mutta ne liitetään omiin elämäkokemuksiin ja tunteisiin ja omaksutaan syvemmin. Ne integroidaan omaan elämänhistoriaan.
- sanojen ja tekojen yhteen kytkeminen syvenee
- usko liittyy yhä syvemmin omaan elämänhistoriaan

KASVU EI KUITENKAAN KULJE VAIN IKÄKAUSISSA VUOSISSA MITATTUNA VAAN OVAT SAMALLA MYÖS KEHITYSKAUSIA, JOIDEN LÄPI JOKAINEN ELÄÄ VAIKKAPA AIKUISENAKIN TULLESSAAN TUNTEMAAN USKONASIAIT JA JUMALAN.

On huomattava myös, että meissä jokaisessa elää jatkuvasti:

- lapsi, vanhempi, aikuinen "sisäkkäin". Siksi meissä on kehityskausien läpi eläessämme aina myös jotakin elävänä varhaisempien vaiheiden tavasta elää ja kokea uskoa ja Jumalaa.

LISÄKSI MUUTAMIA LUENNOITSIJAN ESITTÄMIÄ TEESEJÄ KRISTILLISESTÄ OPETUKSESTA JA KASVATUKSESTA:

- opetus on aina kohtaamista, dialogia, keskustelua
- aine/oppilas/opettaja sulautuvat yhteen, samoin oppilaan ja opettajan elämänhistoria ja kokemukset
- opetuksen tulee aina johtaa johonkin, sillä tulee olla päämäärä
- kohtaaminen välittää aina uskon merkityksen elämässä
- kasvatus on prosessi, kehitys, tapahtuma, jossa usko asetetaan omaan elämänhorisonttiin
- siinä Jumalasta peräisin oleva usko (tuonpuoleinen) leikkaa yhteen vaakatason, minun elämäni arkisen historian kanssa
- kasvatus on "kirkon keittiö", jossa monesti tärkeimmät asiat hoidetaan.

Luennoitsija (tanskalainen professori) kertoi tapauksen jalkapallojoukkueesta, jonka valmentaja oli päättänyt tehdä siitä tosi hyvän joukkueen kaikella tavalla. Hän harjoitusten lisäksi päätti kutsua joukkueen kotiinsa, jotta siellä voitaisiin rauhassa persoonallisella tasolla keskustella kaikkeen jalkapalloon liittyvästä. Joukkue tuli kylään, asettui olohuoneeseen istumaan ja valmentaja alkoi jutella heidän kanssaan jalkapallosta ja sen viimeisimmistä asioista.

Vähitellen hän ihmetteli, kun pelaajat olivatkin yksi toisensa jälkeen hävinneet keittiöön. Kun hän meni katsomaan, mitä siellä tapahtui, niin siellä hänen vaimonsa keskusteli pelaajien perheistä, lapsista, puolisosta, avioliittovaikeuksista, työstä, sairauksista, epäonnistumisista, rahahuolista ym. asioista.

- Tältä pohjalta luennoitsija sanoi, että kristillisen kasvatuksen ja opetuksen tulee olla "**kirkon keittiö**", missä käsitellään kaikkia ihmiselämän arkisia tärkeitä kysymyksiä.

USKO TULEE ENNEN USKONTOA JA USKONNOLLISUUTTA